

1. УВОД

Институт заложног права се помиње још прије нове ере. У историји, кроз доношење законских прописа, вијековима се усавршавала улога и значај залог у разним видовима размјене добара, а касније и робно-новчаним размјенама.

Залога, као ставрноправни инструмент обезбјеђења потраживања се помиње још у V вијеку п. н. е., у Мојсијевим законима, на које је велики утицај имао Хамурабијев законик. У старој Грчкој посебно су били значајни Солонови закони који су познавали залог, док Закон XII таблица уводи законско право залог у римско право. Доба феудализма, под јаким утицајем римског права, такође дефинише и усваја законске норме у области залог. У новом вијеку, настанком капитализма, дошло је до развоја робно-новчаних односа, те се појавила велика потреба за јаким инструментима обезбјеђења потраживања.

Тема овог специјалистичког рада је заложно право на покретним стварима у праву Босне и Херцеговине. У првом дијелу рада је обрађен појам заложног права уопште, историјски развој заложног права, врсте заложног права, начела, заложно правни однос, као и предмет заложног права. Поменуте су и забрањене одредбе у уговору о залог. Начини преноса заложног права, престанак и однос заложног права и права ретенције затварају први дио рада.

Други дио рада обухвата појам и предмет залог, објашњава начин заснивања заложног права на покретној ствари, заложно правни однос и објект ручне залог. Такође, у овом дијелу рада су набројана и објашњена права и обавезе залогопримца, те права и обавезе залогодавца. Пренос заложног права и подзалога, те престанак заложног права на покретним стварима су објашњени на крају другог дијела.

У трећем дијелу рада се објашњава бездржавинска залог на покретним стварима: развој бездржавинске залог у упоредном праву и бездржавинска залог на покретним стварима у Босни и Херцеговини.

Након закључног дијела рада, наведена је кориштена литература, те су приложена два примјера из судске праксе.

У раду су обрађена значајна питања обезбјеђења потраживања повјерилаца из уговора инструментима залог. Приказане су, како одредбе материјалноправних прописа, тако и правила важних процесних закона. Поред одредаба позитивних прописа приказана су и мишљења правне теорије, као и ставови судске праксе.